

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 1021. Num fugiens è carcere, condemnatus ad mortem. elabens è manibus ministrorum, dum ducitur ad supplicium, ductus per Ecclesiam, gaudeat in ea asylo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

Clem. VIII. expeditarum, quibus dictis decoctoribus denegari videtur privilegium asyli; cum legis Ecclesiasticæ vim & formam non habeant, utpote tantum Neapolim & Bononiam directæ, absque eo quod in aliis provinciis & Romæ promulgatæ sint quin & in iis caveatur solum, ne tales mercatores falsi monasteriis recipiantur, sed expellantur, non autem, ut curiæ seculari tradantur, ut cum Farin. *l. c. n. 64. Delb. l. c. f. 6. à n. 10. & Wiefn. n. 91.* Atque ita ex communiore, probabiliore, & post constitutionem Greg. XIV. certa sententia DD. ut ait Delb. *n. 8. docent Nav. c. 25. n. 19. in fine. Suar. Farin. ll. cit. Amb. l. c. n. 4. Duard. in Bull. cæn. L. 2. can. 5. q. 16. n. 16. Fagn. in c. iter alia n. 58. Sanch. in opusc. tom. 2. l. 6. c. 1. du. 8. n. 24. Gratian. discept. for. tom. 2. c. 38. n. 29. Dian. p. 1. tr. 1. resol. 32.* referens sic Romæ in Cardinal. Cong. decisum, & alii citati à Delb. *l. c.* id certum esse dicens in casu, quo talis decoctor fugeret ad Ecclesiam, solum pro persona sua salvanda absque illatis illuc bonis & rebus suis. multoq; magis esse certum post constitutionem Greg. XIV. utpote, qua revocantur omnes consuetudines, privilegia, indulta data principibus extrahendi ab Ecclesia delinquentes & nominatim fraudulentos decoctores contra Covar. *p. 2. c. 20. n. 14. Farin. de carcerib. q. 28. n. 13.* qui postea hanc suam sententiam retractavit *in appendic. l. c. Gutt. 99. pract. civil. L. 3. q. 1. n. 4. & 15. Germon. l. c. n. 113. Rebuff. de mercator. c. ult. gl. ult. n. 7. & 8. Tanner. 2. 2. d. 5. q. 8. du. 1. n. 17. Hambac. Fagund. Cutellium aliosque plures apud Delb. *l. c. f. 6. n. 1.* quorum ratio in contrarium jam diluta paulo ante. Quod si tamen talis suas quoque res & bona secum illic intulisset, ea seculari curiæ petenti consignanda vel in loco non immuni deponenda pro ut à S. cong. Episcoporum. & regular. pluries responsum testantur Delb. *l. c. n. 16.* ex Dian. *p. 6. tr. 1. resol. 17.* Barbof. *de jur. Eccl. c. 3. n. 47.* ubi is etiam, quod ea bona auferri inde possint à iudice seculari de licentia tamen iudicis Ecclesiastici.*

5. Extenditur quartò ad obligatos ad ratiocinia ratione alicujus administrationis, ita ut hi multò magis quam debitoribus tributorum defendantur asylo propter eandem concessionis generalitatem & restrictionem factam per particulam tantum ad certa delicta in *c. i.* toties constitutione Greg. XIV. *cum aliàs data Romæ 1591. nono calend. Julii.* quàm verbotenus refert Wiefn. *h. t. à n. 25. per aliquot paginas.* Ac ita docent Nav. *l. c. n. 16. Farin. l. c. n. 63. Decian. L. 6. c. 28. n. 26. Delb. l. c. f. 5. n. 9. Wiefn. h. t. n. 88. Cutell.*

Quæst. 1021. Num fugiens è carcere condemnatus ad mortem, elabens è manibus ministrorum dum ducitur ad supplicium, ductus per Ecclesiam gaudeat in ea immunitate asyli?

1. Resp. Ad primum: Captus jam & careeri inclusus ob delictum non exceptum, è carcere fugiens ad Ecclesiam aliumve locum sacrum gaudet asylo; quia eo fruuntur omnes præter eos exceptorum criminum (inter quæ non est effractio carceris & fuga ex eo) Abb. *inc. inter alia h. t. n. 32. Covar. l. c. n. 13. Clarus §. fin. q. 3. Farin. l. c. c. 14. n. 200. Tusch. v. Ecclesia. concl. 10. n. 30. Suar. L. 3. de reverent. deb. locis sacr. c. 11. à n. 18. Decian. l. c. c. 28. n. 28. Barb. ad h. t. c. 6. n. 11. Laym. h. t. tr. 9. c. 3. n. 9. Delb. c. 16. du. 10. f. 6. n. 1. Wiefn. h. t. n. 79. & c. contra Gambacurt. L. 4. c. 12. n. 9. Tholosan. Syntag. jur. h. t. c. 22. Naldum & c. His non obstante praxi contraria usitata in Galliis, de qua Chassan. apud Jordan*

lucubrat. *l. 1. r. tit. 3. n. 224. dæ eandem praxim improbat Covar. Clar. & Boër uti contrarium iudicatum in senatu Burdigalensi testantur. neque etiam quod talis subdit jam potestati & iudicio Judicum, adeoque ei se subducens videatur committere injustitiam. nam talis subest potestati huic, quam diu existit in eorum jurisdictione, secus si extra eam exeat, fugiendo ad Ecclesiam. sed neque committit injustitiam cum utatur suo jure, & esto eam committeret, non tamen per hoc committit delictum exceptum, & restitutio illius in manus Judicum locum non habet, dum ex eo sequitur damnum irreparabile vitæ vel corporis. Idem est, de bannito, deportato, proscripito, exule, dum à loco exilii confugiunt ad Ecclesiam, ut cum Genuens. *in prax. c. 22. n. 1.* de deportato Delb. *l. c.* quin etiam.*

2. Resp. Ad secundum: Idem ob easdem rationes est de damnato ad mortem non tantum ob delictum non exceptum, sed etiam ob delictum exceptum, si non fuerit ob illud condemnatus probationibus, sed solum ex indicis & probationibus non excludentibus; quia tunc potius ob contumaciam, quam ob crimen exceptum fuit condemnatus, ita Nav. *l. c. Farin. c. 2. à n. 42. Lezan. V. immunit. Eccl. n. 16. Delb. cit. du. 10. f. 5. an. 1.*

3. Resp. Ad tertium: Idem est de eo & gaudet asylo, qui, dum ducitur ad supplicium, elapsus aut etiam ereptus ab alio è manibus ministrorum Justitiæ fugit ad Ecclesiam, ut cum Decian. *n. 29. Farin. n. 15. Gambac. Ambrosin. n. 13. & aliis Delb. l. c. S. 2.* quin etiam, ut Idem, si ipse per vim trahat secum ad Ecclesiam ministros. Idem est de condemnato ad Triremes ob delictum non exceptum, sive in perpetuum, sive ad tempus, ita ut si à trireme fugiat ad Ecclesiam (intelligendo per Ecclesiam omnia loca sacra de quibus supra, etiam interdicta suspensa, pelluta, & necdum reconciliata, aut etiam necdum plene constructa) stratur asylo reddaturque securus ab Ecclesia tam à pena jam inflictâ, quam infligenda, pro ut nimirum jam constructus est in triremi, vel solum condemnatus ad illam fugit, ita Dian. *p. 1. tr. 1. resol. 40. Novarius in sum. Bull. tit. de immunit. Eccl. n. 27. Lezan. Correa. & alii, quos sequitur Delb. du. 10. f. 9. à n. 1.* contra Mattham *de jurisdictione. p. 2. c. 15. n. 17. Cutell. de immunit. L. 1. q. 2. n. 8.* aliosq; qui tamen admittunt talem solum cogi posse redire ad remigandum ad tempus prius statutum, non item ad sustinendam pœnam propter fugam, cum hujus remissio, priusquam iudici seculari tradatur, ab Episcopo vel Ecclesiæ præposito obtineri debeat. quod si vero non ob delictum seu sententiam, sed ex locatione & pro pretio conductus ad remigandum pro certo tempore, eo non elapso, fugiat ad Ecclesiam, eum non fruatur asylo, cum tali nec pœnæ nec rei definitio conveniat, sed solum cogi posse ad redeundum nisi forte cogendus ultra illud tempus ad remigandum, probabiliter dici à Cutell. asserit Delb. *l. c. d. 1. n. 13.* non tamen idem est, si talis ductus ad supplicium per Ecclesiam vel camiterium inde exire nolit, tunc enim sine violatione immunitatis extrahi potest, ut Covar. *l. c. n. 17. Tusch. l. c. concl. 12. n. 28. Delb. cit. f. 8. n. 2.* ex ea ratione, quod in eo casu non confugiat ipse ad Ecclesiam, pro ut Leges & canones requirunt, ac præsertim constitutio Gregor. XIV. Unde etiam immunitate non gaudet, qui in carcere existens ad sacerdotem portantem Eucharistiam intra carcerem accurrit ac ita spectato rigore juris probabilius docent Tusch. *l. c. conclus. 12. n. 28. Suar. de relig. L. 3. c. 11. n. 18. l. c. d. 1. n. 17. Guttier. 99. L. 3. q. 6. Covar. cit. c. 20. n. 17. Far. l. c. c. 15. n. 201. Delb. c. 16. du. 10. f. 7. n. 4.* contrarium tamen sententiam tanquam magis piam & fa-

& faventem immunitati (saltem in casu, quo reus ducitur ad carcerem per Ecclesiam non necessario, sed voluntarie, dum nimirum per alium locum duci posset ad carcerem) sectantur & in praxi amplectendam asserunt Clarus. L. 5. q. 30. Germon. de immunit. L. 3. c. 16. n. 35. Dian. p. 1. tr. 1. resol. 30. Fagund. de prac. Eccl. prac. 2. L. 4. c. 4. n. 57. Pereg. de immunit. c. 5. n. 8. alique apud Delb. n. 6. § 7.

Quaest. 1022. quoniam sint crimina excepta, quorum rei non gaudent privilegio asyli?

R Esp. crimina quantumcumque enormia, nisi expresse in iure excepta à dicto privilegio, eodem fruuntur, ut dicitur in c. inter alia. h. t. quae ex variis iuribus & constitutionibus congestis Greg. XIV. in sua constitut. cum aliis. edita anno 1591. § 97. huius Pontificis, his verbis: *Ad unam tantum formam reducimus, moderamus, ut laicis ad Ecclesias locaque sacra confugientibus; si fuerint publici latrones viarumque grassatores, qui itinera frequentata, vel publicas stratas obsident, ac viatores ex insidiis aggrediuntur, vel depopulatores agrorum, quique homicidia & mutilationes membrorum in Ecclesiis earumque cemeteriis committere non verentur; aut qui proditorie proximum suum occiderint, aut assassinis; vel heresis, aut laesa majestatis rei in personam ipsiusmet Principis, immunitas Ecclesiastica non suffragatur.* De quorum singulis dictarum in sequentibus. De cetero praefata Bulla obligat omnes in toto orbe Christiano, & in utroque foro observanda, ita Farin. l. c. c. 2. n. 8. Fagn. in c. inter alia. Barbof. de iure Eccl. L. 2. c. 3. Castrop. p. 2. tr. 11. d. unio. Reiffenst. h. t. n. 8. & aliorum omnium post dictam Bullam scribentium contra Gutt. L. 3. qq. pract. q. 1. n. 36. in hoc, ut ait Reiffenst. singularem, ubi iis (subijciendo se modestae censurae Ecclesiae) docet. hac Bulla non intendere Pontificem aliud, quam revocare privilegia Apostolica concessa quibusdam Principibus extrahendi laicos ex quibusdam locis sacris, ubi habebantur talia privilegia, non item ex aliis locis, ut proinde in alia loca, in quibus non erant talia privilegia in materia immunitatis attendere non habebant, sed juxta dispositionem juris communis in omnibus procedere possent ac debeant. Verum ratio est in contrarium, quod nimirum quavis Constitutio Apostolica non pro certo loco aut certis personis, sed neque ex eo, quod admittatur dictam Constitutionem non esse ubique promulgatam, sequitur, quod quoque ubique non obliget, cum ad hoc, ut lex Pontificia omnes ubique Christianos obliget, non requiratur, illam ubique promulgatam esse, sed sufficiat, quod Romae consuetis locis sit promulgata, prout alibi declaratum, ad illud autem, quod dicitur illi Bullae in aliquibus locis per consuetudinem derogatum esse, bene dicitur, consuetudinem veluti quid facti probandam esse, quod quamdiu non fit, juxta dictam constitutionem procedendum, nunc ad singula crimina excepta, unde sit

Quaest. 1023. quoniam veniant nomine publicorum latronum, & grassatorum ut excludantur a privilegio asyli?

R Esp. ad primum: quamvis loquendo largius, publicus latro dicatur omnis ille, qui violenter palamque & publice furatur, ut Farin. in append. de immunit. c. 10. n. 147. Fagn. in c. inter alia h. t. Castrop. p. 2. tr. 11. d. unio. p. 9. n. 7. Pirh. h. t. n. 19. Reiffenst. h. t. n. 90. Strictius tamen loquendo veniunt illi, qui praeda seu rapinae causa homicidium publice committunt. Arg. can. cum homo. caus. 23. q. 5. sive ut Wiestn. h. t. n. 101. cum Abb. in c. inter R. P. Leur. Jur. Can. Lib. III.

alia. Barbof. jur. Eccl. L. 2. c. 2. n. 79. qui more piratarum in mari vel flumine latrocinia exercent, vel qui arcem castrumve habentes distobant, hoc est, aggrediuntur, spoliant vel etiam occidunt. Proinde ad rationem latronis publici accepti strictius requiruntur sequentia. Primum, ut hoc delictum aliquoties consummaverit, & non sufficiat ut pluries attentaverit, cum simus in materia odiosa & poenali, praesertim praedictiva immunitati Ecclesiarum. Navarius in summa Bullar. tit. de immunit. n. 45. ex Suar. & Giurba apud Delb. c. 16. dn. 13. n. 11. Secundum ut saepius homicidium committat & non sufficiat, ut semel iterumve committat illud; quemadmodum ex unica fornicatione non dicitur meretrix publica. Abb. in c. 1. de judic. n. 24. Farin. l. c. n. 154. Castrop. l. c. n. 2. Decian. L. 6. tr. crim. c. 24. n. 2. Barb. jur. Eccl. L. 2. c. 3. n. 84. Haunold. Tom. 6. tr. 1. n. 191. Delb. n. 8. § segg. (quamvis Martha de juris d. p. 2. c. 51. n. 22. teneat, posse quem constitui latronem publicum etiam ex unico actu) quia nomen latronis frequentiam denotat, ut AA. mox citandi, ubi autem frequentia est necessaria, duos actus ad inducendam consuetudinem sufficere docent Gl. in ant. testibus. S. quia vero multi, § L. 2. in fine eod. de Episcop. audient. neque ex eo, quod qui semel delictum admisit, vitam amittit, sequitur, quod etiam amittat immunitatem asyli, nam in hoc est disparitas, quod Principes, licet disponere possint de vita hominis, non tamen disponere possint circa immunitatem Ecclesiasticam, utpote quod spectat solum ad Papam, ut Peregr. de immunit. c. 6. n. 9. Ambrosin. eod. c. 3. n. 6. Maltrill. de indult. c. 33. n. 7. Delb. l. c. n. 15. Tertium requiritur, ut in locis viis aut itineribus publicis frequentatis latrocinia exercent, dum ex insidiis prodeuntes viatorem aggrediuntur. Farin. Castrop. Haun. LL. cit. unde qui in via aut loco privato non frequentato praeda causa occidit, latro publicus dici nequit, & consequenter asylo privandus non est, Farin. l. c. c. 10. n. 151. Ambrosin. l. c. c. 2. n. 3. Wiestn. h. t. n. 103. Reiffenst. h. t. n. 92. ubi etiam pro utroque hoc requisito refert ex Pignatel. Tom. 6. consult. 4. n. 113. verba S. Congreg. quibus addunt Decian. l. c. Farin. l. c. n. 152. latronibus publicis annumerari eos, qui in domibus privatis praeda causa committunt latrocinia; eod quod, cum domus privata sit locus continuo frequentatus non immerito quoad privationem immunitatis viis publicis aequiparetur, praesertim, quod non minus sed majus bonoque publico perniciosius malum, homines in domibus propriis, ubi securè se quisque habitare sperat aggredi. Ita Reiff. l. c. de cetero his non obstantibus, quod actum etiam unicum in loco privato vel publico etiam solum attentans loci alicujus speciali statuto pro latrone publico habeatur, quin adhuc immunitate asyli fruatur, ita Ambrosin. c. 30. n. 7. Sperell. decis. 103. n. 25. Guazzin. de defensor. l. c. 38. n. 37. Wiestn. n. 105. Ex earatione, quod summi Pontifices delicta, quorum reos asylo defendi noluerunt, secundum propriam communi jure & DD. usu approbatam potius quam specialis loci alicujus usu receptam significationem acceperint, ut Farin. L. 1. conf. 76. n. 8. praesertim; cum, si in delictorum qualitatibus spectanda essent statuta particularia, jus asyli ad unam formam & uniformem regulam reducere frustra conatus fuisset Greg. XIV. Quarto requiritur, ut de latrocinis constet notorie vel notoritate facti, dum ipsum factum palam constat, ita ut nullà exceptione vel tergiversatione excusari aut negari possit, vel notoritate iuris nimirum per Confessionem propriam vel convictionem, sententia & condemnationem, ita ut ad privandum illi asylo non sufficiat praesumptio, suspicio, du-